

1993-12-01 nr 1167: Forskrift om godkjente (reinavla) avlssvin og hybridavlssvin.

Bruk av basen forutsetter at du samtykker i betingelsene i brukeravtalen.

DATO: 01.12.1993 nr. 1167
DEPARTEMENT: LD (Landbruksdepartementet)
AVD/DIR: Jordbruksavd.
PUBLISERT: Avd I 1993 1433
IKRAFTTREDELSE: 01.01.1994 (EØS-avtalen)
SIST-ENDRET:
ENDRER:
GJELDER FOR: Norge
HJEMMEL: L04.12.1992 nr. 130

Forskrift om godkjente (reinavla) avlssvin og hybridavlssvin.

Fastsatt av Landbruksdepartementet 1. desember 1993 med hjemmel i lov av 4. desember 1992 nr. 130 om husdyravl og med referanse til direktiv fra Rådet av 19. desember 1988 om zootekniske normer for avlssvin (Rdir 88/661/EØF), direktiv fra Rådet av 5. mars 1990 om godkjenning av rasereine avlssvin til avlsformål (Rdir 90/118/EØF) og direktiv fra Rådet av 5. mars 1990 om godkjenning av hybridavlssvin til avlsformål (Rdir 90/119/EØF).

I. Definisjoner

§ 1.

- 1. Godkjent (reinavla) avlssvin: Alle svin som har foreldre og besteforeldre innført eller registrert i et dyreregister (stambok) for vedkommende avlspopulasjon (rase) og som selv enten er innført eller er registrert og kan ventes å bli innført i dette registeret.
- 2. Hybridavlssvin: Alle svin som oppfyller følgende betingelser:
 - I) De skal være framkommet ved bevisst kryssing
 - a) mellom godkjente (reinavla) dyr av forskjellige raser eller linjer,
 - b) mellom dyr, som selv er et resultat av en kryssing mellom forskjellige raser eller linjer,
 - c) mellom godkjente (reinavla) dyr og dyr av en av de kategorier som er nevnt ovenfor.
 - II) De skal være innført i et register.
- 3. Dyreregister (stambok): Ei bok, en database, kartotek eller annen databærer,
 - I) som blir ført av et avslag eller en organisasjon som er offisielt godkjent i den EØS-medlemsstaten der avslaget eller organisasjonen er opprettet, og
 - II) der godkjente (reinavla) avlsdyr av en bestemt avlspopulasjon (rase) blir innført eller registrert med opplysning om avstamningen til dyret.
 - III) der hybridavlssvin blir innført eller registrert med opplysning om avstamningen til dyret.
- 4. Tredjeland: Et land som ikke er medlem av EØS.

II. Offisiell godkjenning

§ 2.

- 1. Et avslag, eller en organisasjon for godkjente (reinavla) svin, som fører eller oppretter dyreregister (stambok), skal for å bli offentlig godkjent søke Landbruksdepartementet eller den det bemyndiger om dette.
- 2. Offisiell godkjenning blir gitt til det aktuelle avslaget eller organisasjonen uansett hvilken avlspopulasjon eller populasjoner som blir registrert, såsant laget eller organisasjonen oppfyller vilkårene i vedlegg 1.
- 3. Landbruksdepartementet eller den det bemyndiger kan avslå godkjenning av et avslag eller en organisasjon dersom det alt finnes et godkjent avslag eller organisasjon for den aktuelle avlspopulasjonen, såfremt Landbruksdepartementet eller den det bemyndiger skjønner at godkjenning av et nytt avslag eller organisasjon vil utgjøre en fare for bevaring av avlspopulasjonen eller for gjennomføring av avlsprogrammet til det eksisterende

avlslaget eller organisasjonen.

- 4. Et avslag, organisasjon eller privat virksomhet for hybridavlssvin, som fører eller oppretter registre, og som ønsker å bli offentlig godkjent, skal søke Landbruksdepartementet eller den det bemyndiger om dette.
- 5. Offisiell godkjenning blir gitt til det aktuelle avslaget, organisasjonen eller privat virksomhet, som har anmodet om offisiell godkjenning, uansett hvilke hybrider av svin som registreres, såsant laget, organisasjonen eller virksomheten oppfyller vilkårene i vedlegg 2.
- 6. Landbruksdepartementet eller den det bemyndiger kan tilbakekalle godkjenning gitt i samsvar med pkt. 2 og 5 dersom vilkårene for godkjenningen ikke blir overholdt.

§ 3. Stasjon som skal samle opp, behandle og lagre sæd, egg og embryoer, må være godkjent av Landbruksdepartementet eller den det bemyndiger.

III. Testing, godkjenning og registerføring av godkjente (rasereine) avlssvin

§ 4. Offisielt godkjente avslag eller organisasjoner skal i samband med testing av avlsverdien til dyrene, nytte metoder som er i samsvar med vedlegg 3.

§ 5.

- 1. Godkjente (rasereine) purker som oppfyller kriteriene i vedlegg 4, skal godkjennes som avlsdyr. Godkjennelsen omfatter også bruk av egg og embryoer.
- 2. Godkjente (rasereine) råner som oppfyller kriteriene i vedlegg 4, skal godkjennes for naturlig paring.
- 3. Godkjente (rasereine) råner kan testes av offisielt godkjente avslag eller organisasjoner, jfr. § 4.
- 4. Et offisielt godkjent avslag eller organisasjon kan vedta at bare sæd fra godkjente testede råner kan godkjennes til kunstig sædoverføring.

§ 6. Innføring eller registrering av godkjente (rasereine) avlsdyr i dyreregister skal skje etter kriteriene i vedlegg 4.

§ 7.

- 1. Godkjente (rasereine) avlsdyr, som oppfyller kriteriene i vedlegg 4, skal etter søknad innføres eller registreres i dyreregisteret til vedkommende offisielt godkjente avslag eller organisasjon her i landet.
- 2. For godkjente (rasereine) avlsdyr som stammer fra tredjeland, er innføring eller registrering i dyreregister avhengig av dokumentasjon for at individet er innført eller registrert i tilsvarende dyreregister, ført av offisielt godkjent avslag eller organisasjon i vedkommende tredjeland.
- 3. For godkjente (rasereine) avlsdyr som stammer fra sæd, egg eller embryo innført fra tredjeland, gjelder tilsvarende bestemmelser som i pkt. 2.

§ 8.

- 1. Et godkjent avslag eller organisasjon skal på oppfordring utarbeide avstamningssertifikat eller stamtavle for godkjent (rasereint) avlsdyr som dokumentasjon for at dyret med avstamning er registerført for vedkommende avlspopulasjon.
- 2. Et godkjent avslag eller organisasjon har til enhver tid rett til å foreta kontroll av dyr, som det ifølge pkt. 1, er framsatt ønske om avstamningssertifikat eller stamtavle for.
- 3. Godkjent avlsdyr eller sæd, egg og embryoer av godkjent avlsdyr skal ved sending til EØS-medlemsstater som har nasjonale bestemmelser om det, følges av et avstamningssertifikat på et formular som er godkjent av Landbruksdepartementet eller den det bemyndiger.
- 4. Ved innførsel av renrasede avlsdyr eller sæd, egg og embryoer fra slike dyr, skal det følge med et avstamningssertifikat på et formular som er godkjent av Landbruksdepartementet eller den det bemyndiger.

IV. Testing, godkjenning og registerføring av hybridavlssvin

§ 9. Offisielt godkjente avslag eller organisasjoner skal i samband med testing av avlsverdien til dyrene, nytte metoder som er i samsvar med vedlegg 3.

§ 10.

- 1. Hybridavlspurker som oppfyller kriteriene i vedlegg 5, skal godkjennes som avlsdyr. Godkjennelsen omfatter også bruk av egg og embryoer.
- 2. Hybridavlslåner som oppfyller kriteriene i vedlegg 5, skal godkjennes for naturlig paring.
- 3. Alle hybridavlslåner kan testes av offisielt godkjente avslag eller organisasjoner, jfr. § 9.

- 4. Et offisielt godkjent avslag eller organisasjon kan vedta at bare sæd fra godkjente testede råner kan godkjennes til kunstig sædovertføring.

§ 11. Innføring eller registrering av hybridavlsdyr i dyre register skal skje etter kriteriene i vedlegg 5.

§ 12.

- 1. Hybridavlsdyr, som oppfyller kriteriene i vedlegg 5, skal etter søknad innføres eller registreres i dyreregisteret til vedkommende offisielt godkjente avslag eller organisasjon her i landet.
- 2. For hybridavlsdyr som stammer fra tredjeland, er innføring eller registrering i dyreregister avhengig av dokumentasjon av at individet er innført eller registrert i tilsvarende dyreregister, som blir ført av offisielt godkjent avslag eller organisasjon i vedkommende tredjeland.
- 3. For hybridavlsdyr som stammer fra sæd, egg eller embryo innført fra tredjeland, gjelder tilsvarende bestemmelser som i pkt. 2.

§ 13.

- 1. Et godkjent avslag eller organisasjon skal på oppfordring utarbeide avstamningssertifikat eller stamtavle for hybridavlsdyr som dokumentasjon for at dyret med avstamning er registerført for vedkommende linje.
- 2. Et godkjent avslag eller organisasjon har til enhver tid rett til å foreta kontroll av dyr, som det ifølge pkt. 1, er framsatt ønske om avstamningssertifikat eller stamtavle for.
- 3. Hybridavlsdyr eller sæd, egg og embryoer av hybridavlsdyr skal ved sending til EØS-medlemsstater som har nasjonale bestemmelser om det, følges av et avstamningssertifikat på et formular som er godkjent av Landbruksdepartementet eller den det bemyndiger.
- 4. Ved innførsel av hybridavlsdyr eller sæd, egg og embryoer fra slike dyr, skal det følge med et avstamningssertifikat på et formular som er godkjent av Landbruksdepartementet eller den det bemyndiger.

V. Innførsel av avlsdyr fra tredjeland

§ 14. Ved innførsel fra tredjeland av godkjent avlsdyr eller sæd, egg og embryoer fra slike dyr, skal det følge med et avstamningssertifikat på et formular som er godkjent av Landbruksdepartementet eller den det bemyndiger, der et offisielt godkjent avslag eller organisasjon attesterer at dyret selv eller donordyret er innført eller registrert i tredjelands dyreregister.

VI. Betaling, opplysning, kontroll og straff

§ 15.

- 1. Det offentlige svarer ikke for omkostninger i samband med innføring eller registrering i dyreregister og utfylling av avstamningssertifikat eller stamtavler.
- 2. Det kan ikke pålegges særavgift for innføring eller registrering i dyreregister av godkjente avlsdyr som alt er innført eller registrert i et dyreregister som blir ført av et godkjent avslag eller organisasjon i en annen EØS-medlemsstat.

§ 16.

- 1. Landbruksdepartementet eller den det bemyndiger skal gis adgang til alle opplysninger som kommer fram ved testing av avlsdyr, jfr. § 3.
- 2. De endelige resultatene av testingen, skal være offentlig tilgjengelige.

§ 17.

- 1. Landbruksdepartementet eller den det bemyndiger fører kontroll med at forskriften blir overholdt.
- 2. Offisielt godkjente avslag eller organisasjoner skal stille alle nødvendige opplysninger til disposisjon for Landbruksdepartementet eller den det bemyndiger i samband med kontrollen nevnt under pkt. 1.

§ 18. Den som forsettelig overtrer eller medvirker til overtredelse av denne forskrift straffes med bøter eller med fengsel inntil tre måneder.

VII. Dispensasjon, klageadgang, ikrafttredelse.

§ 19. Landbruksdepartementet kan i særlige tilfelle gi dispensasjon fra bestemmelsene fastsatt i forskriftene.

§ 20. Vedtak som er fattet i medhold av forskriftene, gir klagerett i medhold av forvaltningsloven av 10. februar 1967, kap.

VI. Klagefristen er 3 uker fra det tidspunktet underretning om vedtaket er kommet fram. Klagen sendes til det forvaltningsorganet som har fattet vedtaket.

§ 21. Denne forskriften trer i kraft fra den tid EØS-avtalen trer i kraft for Norge.

Vedlegg 1. Vilkår for offisiell godkjenning av avslag og organisasjoner som fører eller oppretter dyreregister (stambøker) over godkjente (reinavla) avlssvin.

For å få offisiell godkjenning, må avslag og organisasjoner som fører eller oppretter dyreregister (stambøker)

- 1) ha status som juridisk person,
- 2) overfor Landbruksdepartementet eller den det bemyndiger dokumentere
 - a) effektiviteten av sin virksomhet,
 - b) sin evne til å utøve den nødvendige kontrollen med føring av dyreregister,
 - c) at de har tilstrekkelig mange dyr til å kunne gjennomføre et reelt foredlingsprogram eller i gitt tilfelle å kunne sikre bevaring av dyrematerialet (rasen) når det blir sett som nødvendig,
 - d) at de er istand til å framskaffe og utnytte de opplysningene om dyrenes prestasjoner som er nødvendige for gjennomføring av avlsprogrammet for bedring eller bevaring av populasjonen,
- 3) ha tekniske regler som omfatter
 - a) bestemmelser om kjennetegn for avlspopulasjonen eller populasjonene,
 - b) et identifikasjonssystem for dyrene,
 - c) et registreringssystem for avstamning,
 - d) en definisjon av avlsmål,
 - e) et system for vurdering av avlsverdi på grunnlag av prestasjonene til dyrene,
 - f) inndeling av dyreregisteret i flere avsnitt dersom det er ulike vilkår for inntak av dyr i registeret, eller dersom det er ulike framgangsmåter ved klassifisering av dyr som blir innført i registeret, og
- 4) ha vedtekter som spesielt fastslår at det ikke må forekomme forskjellsbehandling av medlemmene.

Vedlegg 2. Vilkår for offisiell godkjenning av avslag og organisasjoner som fører eller oppretter register over hybridavlssvin.

For å få offisiell godkjenning, må avslag og organisasjoner som fører eller oppretter dyreregister for hybridavlssvin

- 1) ha status som juridisk person,
- 2) overfor Landbruksdepartementet eller den det bemyndiger dokumentere
 - a) effektiviteten av sin virksomhet,
 - b) sin evne til å utøve den nødvendige kontrollen med føring av dyreregister,
 - c) at de har tilstrekkelig mange dyr til å kunne gjennomføre et forbedringsprogram,
 - d) at de er istand til å utnytte de opplysningene om dyrenes prestasjoner som er nødvendige for å gjennomføre et forbedringsprogram,
- 3) ha tekniske regler som omfatter
 - a) et identifikasjonssystem for dyrene,
 - b) et registreringssystem for avstamning,
 - c) en definisjon av avlsmål,
 - d) et system for vurdering av avlsverdi på grunnlag av prestasjonene til dyrene.

Vedlegg 3. Metoder til utregning av den genetiske verdien til aktuelle (reinavla) avlssvin og hybridavlssvin.

Den genetiske verdien (avlsværdien) til svin kan regnes ut ved hjelp av følgende metoder eller kombinasjoner av disse.

I. Individprøver

- 1) Individprøver på en stasjon
 - a) Det skal opplyses om navnet på det kontoret eller den faginstansen som er ansvarlig for stasjonen, og navnet på det kontoret eller den faginstansen som står for utregning og offentliggjøring av resultat.
 - b) Det skal legges fram opplysning om planen for testingen.
 - c) Følgende opplysninger skal gis:
 - - vilkår for opptak på stasjonen, især maksimumsalder på det unge dyret ved testingens begynnelse,
 - - lengde av testingsperiode på stasjonen,

- - førplan og føringssystem
- d) De registrerte egenskaper (for eksempel tilvekst, førutnyttelse, uttrykk for kroppssammensetning og andre relevante opplysninger) skal oppgis.
- e) Metoden som brukes til å vurdere avlsverdi, skal være vitenskapelig akseptabel i henhold til fastlagte avlstekniske prinsipper. Avlsverdien for de testede dyrene skal uttrykkes som en samlet avlsverdi eller som en sammenligning med jevnaldrende dyr for hver egenskap.
- 2) Individprøver i buskaper

Individprøver kan utføres utenfor en stasjon, forutsatt at en avlsverdi kan beregnes ved avslutning av testingen på grunnlag av godkjente prinsipper for avlsvurdering.

II. Avkomsgranskinger og/eller søsken/slektningep prøver

- 1) Det skal opplyses om navnet på det kontoret eller den faginstansen som er ansvarlig for utprøvingen, og om navnet på det kontoret eller den faginstansen som står for utregning og offentliggjøring av resultat.
- 2) Avlsverdien til dyrene skal regnes ut på grunnlag av egenskapene til et passende antall avkom/slektninger, på grunnlag av deres produksjonsegenskaper:
 - - granskingsmetoden skal være detaljert redegjort for, eller det skal gis referanse til den,
 - - avkom og/eller søsken/slektninger må ikke velges ut eller behandles selektivt,
 - - tre typer avkomsp prøver og/eller søsken-/slektningegranskinger blir godkjent:
 - i) sentral gransking på en stasjon for testing av avkom og/eller søsken/slektninger
 - ii) planlagt gransking på gardsbruk. Avkom og/ eller søsken/slektninger bør være fordelt på buskaper på en slik måte at det kan bli foretatt en pålitelig sammenligning av avlsdyrene,
 - iii) opplysninger innsamlet fra slakteri om identifiserte slakteskrotter av avkom og/eller søsken/slektninger.
 - 3) Avkom og/eller søsken/slektninger skal være tilfeldig utvalgt. En skal nytte alle relevante registreringer ved vurdering av avlsdyrenes avlsverdi. Faktorer som ikke vedkommer den genetiske verdien, skal elimineres ved hjelp av passende prosedyrer når avlsverdien skal regnes ut.
 - 4) De registrerte parametrene (f.eks. tilvekst, førøptak, slaktekvalitet, reproduksjonsegenskaper, fruktbarhet, helse, levedyktighet hos avkom og/eller søsken/slektninger og andre relevante opplysninger) skal publiseres.
 - 5) Den metoden som blir brukt til vurdering av avlsverdien til dyret, skal være vitenskaplig holdbar og i samsvar med godkjente prinsipper for avlsvurdering.

III. Gransking av dyr som er jevnaldrende med avlsdyr av hybridlinje

De vilkår som gjelder for avkom og/eller søsken/slektninger i henhold til nr. II pkt. 1, 2, 3, 4 og 5 skal gjelde tilsvarende for dyr som er jevnaldrende med avlsdyr av hybridlinje.

Vedlegg 4. Retningslinjer for innføring av godkjente (rasereine) avlssvin i dyreregister (stambøker).

I. Hovedavsnittet i dyreregisteret

For å kunne bli innført i hovedavsnittet i dyreregisteret (stamboken) for avlspopulasjonen (rasen) sin, skal aktuelle avlsdyr

- 1) stamme fra foreldre og besteforeldre som alle er innført i dyreregisteret for denne avlspopulasjonen,
- 2) være identifisert etter fødselen ifølge reglene for dyreregisteret og
- 3) ha en avstamning som er fastlagt ifølge reglene for dyreregisteret.

II. Oppdeling av hovedavsnittene til dyreregisteret i flere klasser

Hovedavsnittet i dyreregisteret kan deles opp i flere klasser avhengig av kvaliteten til dyrene. Bare svin som oppfyller retningslinjene etter punkt I, kan bli innført i en av disse klassene.

III. Innføring av hunndyr i vedlegg til dyreregisteret

- 1) Et avslag eller en organisasjon som fører et dyreregister, kan vedta at et hunndyr som ikke oppfyller retningslinjene etter punkt I, kan bli innført i et vedlegg til registeret. Som forutsetning for dette, skal hunndyret
 - a) være identifisert i samsvar med de reglene som er fastsatt for dyreregisteret,
 - b) være bedømt til å være i samsvar med standarden for avlspopulasjonen og
 - c) oppfylle minimumskrav for egenskaper ifølge de reglene som er fastsatt for dyreregisteret.

- 2) Kravene i punkt 1, b og c kan variere avhengig av om hunndyret tilhører den aktuelle avlspopulasjonen, selv om opphavet hennes er ukjent, eller hun stammer fra et kryssingsprogram som er godkjent av avslaget eller organisasjonen som fører dyreregisteret.
- 3) Et hunndyr som har mor og mormor innført i dyreregisteret som omhandlet i III punkt 1, og som har far og de to bestefedrene innført i hovedavsnittet i dyreregisteret i samsvar med retningslinjene i I punkt 1, regnes som et godkjent hunndyr og kan føres inn i hovedavsnittet i dyreregisteret ifølge I punkt 1.

IV. Oppdeling i klasser

Omfatter dyreregisteret flere klasser, skal godkjent dyr som kommer fra en annen EØS-medlemsstat og som har særlige egenskaper som skiller det fra bestanden av samme rase i mottakerstaten, føres inn i dyreregisteret i den klassen som dyret oppfyller retningslinjene for.

Vedlegg 5. Retningslinjer for innføring av hybridavlssvin i register

For å kunne innføres i et register skal hybridavlssvin

- 1) være identifisert etter fødselen etter de regler som er fastsatt i dette registeret,
 - 2) ha en avstamning som er fastlagt etter dette registerets regler.
-